

เสียสละ สามัคคี ทำความดี เพื่อแผ่นดิน “ Cohort ward สำหรับ COVID – ๑๙ ” ศูนย์อนามัยที่ ๖

“...ความสามัคคีนี้ เป็นคุณธรรมสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งหมู่ชนอยู่ร่วมกันจำเป็นต้องมี ต้องถนอมรักษา และต้องนำมาใช้อยู่สม่ำเสมอ ถ้าแต่ละฝ่ายเข้ามาร่วมกันทำงาน ด้วยความตั้งใจดี ด้วยความสามัคคี ความรู้ความสามารถ และความคิดที่สร้างสรรค์ งานก็สำเร็จสมบูรณ์ งดงาม ตามประสงค์ทุกอย่าง...” (พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ในการเสด็จออกมหาสมาคม งานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐)

การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID -๑๙) มีแนวโน้มของจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในระยะเวลาอันสั้น ความสามารถของโรงพยาบาลทั่วประเทศที่จะรับผู้ป่วยติดเชื้อได้มีจำกัด ซึ่งพื้นที่เขตสุขภาพที่ ๖ เป็นพื้นที่เสี่ยงที่ต้องเฝ้าระวังจากการระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID -๑๙) ศูนย์อนามัยที่ ๖ ได้รับการติดต่อจาก โรงพยาบาลชลบุรี เพื่อขอเข้ามาดูสถานที่ ซึ่งทางจังหวัดได้มีการสำรวจสถานที่มาหลายแห่ง ที่จะให้ดำเนินการโรงพยาบาลสนาม หลังจากการมาดูสถานที่ เพียง ๒ วัน สำนักงานเขตสุขภาพที่ ๖ และโรงพยาบาลชลบุรี ขอความอนุเคราะห์ให้ศูนย์อนามัยที่ ๖ เปิดโรงพยาบาลสนาม Cohort ward สำหรับ ผู้ป่วย ถึงแม้ว่าเราไม่อยู่ในส่วนของการดูแลผู้ป่วย ถ้าเป็นความจำเป็นและความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ พวกเราชาวสาธารณสุข ก็ต้องช่วยกันดูแลผู้ป่วยโควิด-๑๙ ในช่วงที่มีการระบาด ซึ่งผู้บริหารให้ความสำคัญและกำหนดเป็นมาตรการ การดำเนินงานของศูนย์อนามัยที่ ๖ ทั้งๆที่สถานที่ยังไม่พร้อม บุคลากรยังไม่พร้อม ก็ยินดีให้ความร่วมมือช่วยสนับสนุนพื้นที่ในการช่วยดูแลผู้ป่วยโควิดเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระการดูแลผู้ป่วยจากโรงพยาบาลจังหวัด

การจัดตั้งเป็นโรงพยาบาลสนาม Cohort ward สำหรับผู้ป่วย ซึ่งเป็นสิ่งที่ท้าทาย ภายใต้คำถามมากมายว่าเราจะดำเนินการอย่างไร เพราะไม่มีต้นแบบ พื้นที่ Ward ถูกปิดร้างมานานแล้ว ไม่มีอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ เช่นเตียงผู้ป่วย ระบบออกซิเจน ด้วยสภาพเดิมเคยเป็น สถานรับเลี้ยงเด็ก (Day Care) แล้วจะปรับเปลี่ยนสิ่งที่มีอยู่ให้เป็นโรงพยาบาลสนาม Cohort ward สำหรับ ผู้ป่วย ได้อย่างไร...เป็นโจทย์ที่ทุกคนต้องมาช่วยกันคิด ช่วยกันวางแผน ระดมสมอง ภายในระยะเวลาที่สั้น

ศูนย์อนามัยที่ ๖ ชลบุรี เริ่มดำเนินการเพื่อเปิดเป็นโรงพยาบาลสนาม Cohort ward สำหรับ ผู้ป่วย โดยการปรับปรุงสถานที่ ต้องทำการซ่อมแซม ทำความสะอาด การจัดการหอพักผู้ป่วย การเคลื่อนย้ายอุปกรณ์ที่ไม่จำเป็นออกจากพื้นที่ โดยได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ทุกกลุ่มฝ่าย การติดตั้งระบบความปลอดภัย และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆให้กับผู้ป่วยและเจ้าหน้าที่ พี่หัวหน้ากลุ่มอำนวยการ ช่วยให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวก ในการเตรียมพื้นที่ โรงพยาบาลสนาม การประสานงานกับ TOT เพื่อขอติดตั้ง สัญญาณ WIFI เพื่อใช้เป็นช่องทางการสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ป่วยผ่านไลน์ ซึ่งโดยปกติจะต้องใช้เวลาเป็นเดือน แต่ทางทีมใช้ทักษะการเจรจา ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นทำให้สามารถดำเนินการแล้วเสร็จให้ได้ภายในเวลา ๒ วัน ประสานช่างเพื่อซ่อมแซมปรับปรุง ห้องน้ำ ห้องอาบน้ำ ซึ่งเดิมเป็นห้องน้ำสำหรับเด็กปรับเปลี่ยนให้เป็นห้องน้ำสำหรับผู้ใหญ่ ซ่อมแซมโครงสร้างอาคารที่ชำรุดเพื่อให้สามารถใช้งานได้ ติดตั้งจานรับสัญญาณทีวี ถังดับเพลิง รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์ต่างๆ ทีวี อุปกรณ์การซักผ้า ตากผ้า เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ป่วยและเจ้าหน้าที่ในการดูแลผู้ป่วย ส่วนการดูแลผู้ป่วยมีทั้งทีมแพทย์ พยาบาล ทั้งจากกลุ่มโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ และกลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพ ร่วมกันวางแผนในการดูแลผู้ป่วย การเวียนอัตราค่าสิ่งซึ่งโดยปกติ อัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพที่ให้บริการผู้ป่วยทั่วไปก็น้อย แต่ก็ยังได้ความร่วมมือ ความเสียสละจาก ทีมพยาบาลกลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพ มาร่วมดำเนินการ เป็นสิ่งที่ยากที่จะทำให้ทุกคนเข้าใจและให้ความร่วมมือในการที่จะเข้าไปดูแลคนไข้ โควิด-๑๙ เพราะทุกคนก็กลัวกับโรคนี้ ทักษะการดูแลผู้ป่วย โควิดก็มีไม่มาก อีกทั้งสังคม ครอบครัวของพวกเราที่ต้องดูแล ยังไม่เข้าใจ มีความรู้สึกกังวลว่าจะติดเชื้อจากคนไข้หรือเปล่า ซึ่งความกลัวไม่สามารถไปห้ามความคิดความรู้สึกได้ แต่สิ่งสำคัญ คำว่าหน้าที่ สำคัญที่สุดภายใต้ความกลัว มันก็สามารถผ่อนคลายไปได้ โดยการสร้างองค์ความรู้ ประชุมทำความเข้าใจ แนวทางการป้องกันตนเอง การดูแลผู้ป่วย และยังได้ความช่วยเหลือจากโรงพยาบาลชลบุรีในการให้องค์ความรู้ IC หรือองค์ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การดูแลทางด้านจิตใจของบุคลากร จากผู้บริหาร ซึ่งถ้ามีปัญหา มีการเจ็บป่วย ศูนย์อนามัยที่ ๖ ได้วาง

ระบบให้ครอบครัว ให้นั่นใจว่าถ้ามีปัญหา พร้อมให้ความช่วยเหลือ ทำให้ทุกคนมีความมั่นใจและพร้อมร่วมแรงร่วมใจ ช่วยกันดำเนินการในส่วนที่รับผิดชอบ ตามที่ได้รับมอบหมาย ร่วมด้วยช่วยกัน อีกทั้งกลุ่มพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม ก็มาช่วยกันวางระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในหอผู้ป่วยโรงพยาบาลสนาม Cohort ward สำหรับ ผู้ป่วย กลุ่มขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และการวิจัยช่วยกันวางแผนพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ผ่านช่องทางต่างๆ ทุกอย่างผ่านไปได้อย่างมีความร่วมมือ แม้ต้องทำงานล่วงเวลา หรือต้องทำงานในวันหยุดก็มาช่วยกันทำงาน โดยไม่คิดถึงค่าตอบแทน ทำด้วยใจ เพื่อให้องค์กรของเราสำเร็จลุล่วงในเป้าหมายที่วางไว้ ด้วยความสมัครสมานสามัคคีและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของบุคลากรศูนย์อนามัยที่ ๖ ในทุกกลุ่มฝ่าย ก็ทำให้เราสามารถผ่านพ้นวิกฤติการณ์นี้ไปได้ อย่างราบรื่น

ในส่วนของทีมชุมชนเราก็มีการประสานงานเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับชุมชนในเรื่องของการรับคนไข้มาอยู่ที่โรงพยาบาลสนาม Cohort ward สำหรับผู้ป่วย เพื่อป้องกันการต่อต้านในพื้นที่ โดยมีการพูดคุยกับ อบต. ผู้นำชุมชน ประชาชน ในพื้นที่ของศูนย์อนามัยที่ ๖ ให้เห็นถึงความสำคัญของโรงพยาบาลสนาม Cohort ward สำหรับผู้ป่วย และให้ทราบถึงมาตรการต่างๆ ในการสร้างความปลอดภัยให้กับชุมชน โดยเราจะดำเนินงานภายในบริบทของพื้นที่และชุมชนเป็นหลัก

ในการดำเนินการเพื่อเป็นโรงพยาบาลสนาม Cohort ward สำหรับผู้ป่วย เราพบปัญหาอุปสรรค แต่เราไม่เอาปัญหาอุปสรรคมาเป็นข้อจำกัดขัดขวางการดำเนินงาน เรายินดีที่สามารถช่วยเหลือประเทศ และพร้อมร่วมแรงร่วมใจกันทำงานและ เรียนรู้ร่วมกัน และเราจะก้าวผ่านวิกฤติไปพร้อมกัน

และแล้ววันที่เราต้องทำหน้าที่โรงพยาบาลสนาม Cohort ward สำหรับผู้ป่วย อย่างเต็มตัวก็มาถึง เมื่อคนไข้ชุดแรกได้เดินทางจากโรงพยาบาลชลบุรีมาถึง เราเตรียมพร้อมแล้ว และเราก็ได้ทำหน้าที่ของเราอย่างเต็มที่ในการให้บริการดูแลผู้ป่วย เพราะ ผู้ป่วยเขาก็เป็นคน ที่มีจิตใจ มีครอบครัว ที่พวกเขาต้องดูแล การกลับมาซึ่งสุขภาพที่ดีของผู้ป่วย มิใช่มีแต่ตึก หมอเชี่ยวชาญ หรือเครื่องมือที่ทันสมัย แต่สถานที่แห่งนี้มีการดูแลคนไข้ด้วยหัวใจแห่งความเมตตา หัวใจแห่งความเป็นมนุษย์ เมื่อสิ้นสุดการดูแลนักศึกษาจาก มหาลัยโควิด-๑๙ รุ่น ๑ (ผู้ป่วยตั้งชื่อกลุ่มตนเอง.) สิ่งที่เราได้รับจากการดูแลพวกเขาก็คือคำ ชื่นชม คนไข้เล่าว่า “ พอได้ยินเจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลชลบุรี บอกว่าพวกเราต้องย้ายไปอยู่ โรงพยาบาลสนาม เท่านั้นแหละ เกิดความตระหนก นึกเอาเองว่าจะเอาพวกเขามากักขัง มาอยู่ในพื้นที่ที่ห่างไกล มาอยู่ในห้องไร้อากาศ สิ่งอำนวยความสะดวกก็ไม่มี การดูแลรักษาจะดีหรือเปล่า ต้องบ้าแน่เลย โอ๊ะโอ!!! No No No ไม่ใช่ครับ พอได้มาสัมผัส ผิดคาด เขาเตรียมความสะดวกสบายไว้ให้เราทุกอย่าง หมอ พยาบาลดูแลเราดีมาก สถานที่เมื่อมาอยู่แล้วทำให้รู้สึกเหมือนได้อยู่บ้านตนเอง เหมือนมาพักผ่อน ทำให้ความเครียดลดลงจากตอนที่อยู่โรงพยาบาลชลบุรี ” คำชื่นชม ของคนไข้ เมื่อพวกเราได้ยิน ทำให้รู้สึก หายเหนื่อยมีกำลังใจ ที่จะดูแลพวกเขา อีกทั้งความรู้สึกเมื่อได้ดูแลคนไข้ก็ไม่ได้น่ากลัวอย่างที่คิดนะ ..จบไปด้วยดี กับ นักศึกษาจากมหาลัยโควิด -๑๙ รุ่นที่ ๑ คนก็รอด งานก็สำเร็จ

เมื่อชุดแรกผ่านไปพวกเราก็ได้มาประชุมทำ AAR ในการทำงาน เพื่อแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่เรายังคิดว่าเป็นจุดเด่น จุดเสี่ยง หรือจุดที่เรายังสามารถพัฒนาได้อีก เพราะการพัฒนาไม่มีที่สิ้นสุด ไม่มีดีที่สุด มีแต่ดีได้อีก และจากการดำเนินงานโรงพยาบาลสนามทำให้เรารู้ว่า “สามัคคี และความเสียสละคือพลังที่ยั่งยืน” เป็นคุณธรรมที่นำพาองค์กรของพวกเราไปสู่ความสำเร็จ....อีกทั้งองค์ความรู้ ความเข้าใจในการดูแลคนไข้ COVID – ๑๙ ของเจ้าหน้าที่ก็มีมากขึ้น สุดท้ายเรายังได้รับเกียรติให้เป็นแห่งศึกษาดูงาน จาก โรงพยาบาล สนามชัยเขต โรงพยาบาลค่ายนวมินทร์ และสำนักงานสาธารณสุข ในอีกหลายจังหวัด แต่เนื่องด้วยสถานการณ์ COVID ทำให้สำนักงานสาธารณสุขใจเขตสุขภาพที่ ๖ ไม่สามารถมาดูงานยังสถานที่ได้ ทำให้เราผลิต CLIP ในการแนะนำโรงพยาบาลสนาม Cohort ward สำหรับ ผู้ป่วย เพื่อเป็นอีกช่องทาง ในการแนะนำโรงพยาบาลสนามอีกต่อไป อีกทั้งยังเป็นหน่วยงานที่ สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (HA) ถอดบทเรียน “ Cohort ward” ในครั้งนี้

.....ขอบคุณโควิด-๑๙ ที่ทำให้พวกเราได้ใช้พลังแห่งความสามัคคี และความเสียสละ.....